

УДК 630 (092)

О.І. ФУРДИЧКО, В.В. ЛАВРОВ, О.Ф. ПОЛЯКОВ, Ю.В. ПЛУГАТАР

**СТАДНИК АНАТОЛІЙ ПЕТРОВИЧ:
ВЧЕНИЙ, АГРОЛІСОМЕЛІОРАТОР, ЕКОЛОГ, ЛІСІВНИК, ПЕДАГОГ
(З НАГОДИ 65-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)**

Анатолій Петрович СТАДНИК – академік Лісівничої академії наук України, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, завідувач кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин Білоцерківського національного аграрного університету, провідний науковий співробітник Інституту агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України, почесний доктор Інституту агроєкології і природокористування НААН України.

Відомий в Україні та за її межами вчений у галузі агролісомеліорації, агроєкології та охорони навколишнього природного середовища. А.П. Стадник започаткував новий науковий напрям в Україні – ландшафтну агролісомеліорацію.

Автор (співавтор) понад 170 друкованих праць, зокрема восьми монографій, 20 науково-методичних рекомендацій, енциклопедії агролісомеліорації, словника-довідника з агроєкології і природокористування, Концепції управління агроландшафтами (2008), Концепції охорони ґрунтів від ерозії в Україні (2008). Під його науковим керівництвом підготовлено і захищено докторську дисертацію за спеціальністю 03.00.16 – екологія, здійснює керівництво аспірантами і здобувачами.

Нагороджений двома медалями ВДНГ СРСР (1980, 1984 рр.), Почесною Грамотою Президії Української академії аграрних наук України (2008), Подякою Голови Державного агентства лісових ресурсів України (2012).

Стадник Анатолій Петрович народився 2 листопада 1948 р. у с. Катеринівка Каменського району Молдавської РСР (Молдова) у сім'ї вчителів. Мати Надія Іванівна та батько Петро Никифорович Стадники працювали вчителями в Катеринівській середній школі. Після закінчення навчання у Катеринівській середній школі у 1966 р. поступив на лісогосподарський факультет Української ордену Трудового Червоного Прапора сільськогосподарської академії (тепер – Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ). У 1971 р. після закінчення академії і здобуття кваліфікації «Інженер лісового господарства» скерований на роботу інженером у Харківський філіал інституту «Союзгіпролесхоз» Державного комітету лісового господарства СРСР, де працював на посаді інженера по листопад 1974 року. Був автором проектів залісення лівого берега Дніпродзержинського водосховища та створення плантацій горіха волоського у Вознесенському районі Миколаївської області (Рацінська дача).

У 1974 р. вступив до очної аспірантури УкрНДІЛГА. У листопаді 1977 р. закінчив аспірантуру з поданням дисертації в строк і був зарахований у 1978 р. на посаду молодшого наукового співробітника відділу позахисного лісорозведення, а з 18.10.1983 р. рішенням вченої ради обраний за конкурсом на посаду старшого наукового співробітника цього ж відділу.

У 1982 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Ріст і стан позахисних лісових смуг в Північному Степу Правобережної України», за спеціальністю 06.03.03 – Лісознавство, лісівництво, захисне лісорозведення, лісові пожежі та боротьба з ними. У 1991 р. А.П. Стаднику присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

З 1996 р. – провідний науковий співробітник УкрНДІЛГА. У цей же час обраний за конкурсом завідувачем сектора захисного лісорозведення лабораторії лісовідновлення та захисного лісорозведення. Впродовж 1999-2003 рр. – провідний науковий співробітник лабораторії екології ландшафтів і агролісомеліорації, з 01.01.2004 р. – провідний

науковий співробітник лабораторії лісових культур і агролісомеліорації. Був заступником голови експертної комісії УкрНДДЛГА з лісорозведення, членом вченої ради інституту (1996-1999 рр.). У цьому науковому закладі А.П. Стадник 33 роки присвятив питанням розвитку агролісомеліорації і захисного лісорозведення. У 2006-2007 рр. працював за сумісництвом доцентом кафедри лісових культур та меліорацій Харківського національного аграрного університету.

У 2007 р. А.П. Стадника було запрошено на роботу в Інститут агроєкології Української академії аграрних наук (м. Київ) на посаду завідувача відділу природокористування, охорони навколишнього природного середовища та економіки наукових досліджень. У 2008 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Ландшафтно-екологічна оптимізація систем захисних лісових насаджень України» за спеціальністю 03.00.16 – екологія.

Із 2011 р. – завідувач кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин Білоцерківського національного аграрного університету. Підготовку фахівців здійснює за напрямом «Лісове і садово-паркове господарство» та «Агрономія». На агробіотехнологічному факультеті БНАУ викладає навчальні дисципліни «Лісознавство», «Лісівництво», «Лісомеліорація», «Паркова фітоценологія». Науково-педагогічний стаж роботи становить 39 років. За сумісництвом працює провідним науковим співробітником в Інституті агроєкології і природокористування НААН України.

Основні напрями наукової діяльності А.П.Стадника різнобічні – методологія управління агроландшафтами лісомеліоративними методами на засадах збалансованого розвитку; лісомеліорація агроландшафтів та стабільний розвиток агроєкосистем; ландшафтно-екологічна оптимізація систем захисних лісових насаджень України; науково-практичні основи створення загальнодержавної оптимізованої системи захисних лісових насаджень в Україні; комплексне лісомеліоративне районування України; методи і заходи догляду за захисними лісовими насадженнями.

А.П. Стадник розробив концепцію управління агроландшафтами, яку було схвалено Бюро Президії НААН (2008 р.); охорони ґрунтів від ерозії в Україні (2008 р.); створення стабільного екологічно стійкого простору; цілісного підходу до створення ефективних систем захисних лісових насаджень в агроландшафтах в умовах промислового середовища; інтенсивного екологічного впливу захисних лісових насаджень; екологічного землеробства в антропогенних ландшафтах.

У 2012 р. результатом наукових досліджень А.П. Стадника було висунуто на здобуття премії Національної академії аграрних наук «За видатні досягнення в аграрній науці». У 2013 р. у складі авторського колективу наукову роботу «Формування екологічно стабільних агроландшафтів як основа продовольчої безпеки України» висунуто на Державну премію у галузі науки і техніки України. У 2013 р. монографію «Основи управління агро-

ландшафтами України» авторів О.І. Фурдичка та А.П. Стадника висунуто на здобуття премії Національної академії аграрних наук «За видатні досягнення в аграрній науці».

А.П. Стадник є академіком Лісівничої академії наук України, членом спеціалізованої вченої ради Інституту агроєкології і природокористування НААН України із захисту дисертацій, редакційних колегій – науково-теоретичного журналу «Агроєкологічний журнал», науково-практичного журналу «Збалансоване природокористування», збірника наукових праць Білоцерківського НАУ «Агробіологія»; членом Всеукраїнської громадської організації «Асоціація агроєкологів України». Голова Комітету агроєкології лісового господарства та агролісомеліорації Всеукраїнської громадської організації «Асоціація агроєкологів України».

Автор та співавтор 170 наукових праць, 20 науково-методичних рекомендацій з удосконалення методів лісомеліорації і господарського використання еродованих земель, впливу полезахисних лісових насаджень на агроєкологічний стан агроландшафтів та продуктивність агроєкосистем, підвищення меліоративних властивостей захисних лісових насаджень. Серед них, численні наукові видання: «Енциклопедія агролісомеліорації» (2004), «Методологія управління агроландшафтами лісомеліоративними методами» (2010), «Наукові та прикладні основи захисту ґрунтів від ерозії в Україні» (2010), «Зональні методичні рекомендації із захисту ґрунтів від ерозії в Україні» (2010), «Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Лісостепу України» (2010), «Лістяні ліси північно-степового Придніпров'я України (екологія, типологія, фіторізноманіття)» (2011), «Словник-довідник з агроєкології і природокористування» (2012), «Наукові основи сталого розвитку агроєкосистем України» (2012); «Основи управління агроландшафтами України» (2012), «Наукові основи сталого розвитку агроєкосистем України» (2013); «Концепція управління агроландшафтами» (2008); «Концепція охорони ґрунтів від ерозії в Україні» (2008).

А.П. Стадник здійснює керівництво аспірантурою та докторантурою. Під його науковим керівництвом підготовлено і захищено докторську дисертацію за спеціальністю 03.00.16. – екологія. Неодноразово виступав офіційним опонентом із захисту докторських та кандидатських дисертацій.

Нагороджений двома бронзовими медалями ВДНГ СРСР (1983, 1984 рр.), Почесною грамотою Президії Української академії аграрних наук України (2008 р.), Подякою Голови Державного Агентства лісових ресурсів України (2012 р.).

А.П.Стадник – Почесний доктор наук Інституту агроєкології і природокористування Національної академії наук України.

Колеги та друзі сердечно вітають Анатолія Петровича із 65-річним ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, щастя, добра, миру, благополуччя, нових творчих злетів та досягнень, успіхів у вихованні та підготовці наукових кадрів, творчого довголіття і втілення усіх намірів у життя!

*О.И. Фурдычко, В.В. Лавров, О.Ф. Поляков,
Ю.В. Плугатарь*

**СТАДНИК АНАТОЛИЙ ПЕТРОВИЧ:
УЧЕНЫЙ, АГРОЛЕСОМЕЛИОРАТОР,
ЭКОЛОГ, ЛЕСОВОД, ПЕДАГОГ
(К 65-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)**

Анатолий Петрович СТАДНИК – академик Лесной академии наук Украины, доктор сельскохозяйственных наук (за специальностью 03.00.16 – экология), старший научный сотрудник, заведующий кафедрой лесоводства, ботаники и физиологии растений Белоцерковского национального аграрного университета, ведущий научный сотрудник Института агроэкологии и природопользования Национальной академии аграрных наук Украины, почетный доктор Института агроэкологии и природопользования НААН Украины.

Известный в Украине и за ее пределами ученый в области агролесомелиорации, агроэкологии и охраны окружающей природной среды. А.П. Стадником основано новое научное направление в Украине – ландшафтная агролесомелиорация.

А.П. Стадник – автор (соавтор) более 170 печатных работ, в том числе восьми монографий, 20 научно-методических рекомендаций, энциклопедии агролесомелиорации, словаря-справочника по агроэкологии и природопользованию, Концепции управления агроландшафтами (2008), Концепции охраны почв от эрозии в Украине (2008). Под его научным руководством подготовлена и защищена докторская диссертация по специальности 03.00.16. – экология, руководит аспирантами и соискателями.

Награжден двумя медалями ВДНХ СССР (1980, 1984 гг.), Почетной Грамотой Президиума Украинской академии аграрных наук Украины (2008), Благодарностью Председателя Государственного агентства лесных ресурсов Украины (2012).

*O.I. Furdychko, V.V. Lavrov, O.F. Polyakov,
Y.V. Pluhatar*

**ANATOLIY PETROVYCH STADNYK:
SCIENTIST, EXPERT ON AGROFORESTRY
MELIORATIONS, ENVIRONMENTALIST,
FORESTER, EDUCATOR (ON THE OCCASION
OF 65TH BIRTH ANNIVERSARY)**

Anatoliy Petrovych STADNYK – Member of the Forestry Academy of Sciences, Ph.D. of Ukraine in Agricultural Sciences (specialty 03.00.16 – Ecology), Senior Research Fellow, Head of the Department of Silviculture, Botany and Plant Physiology at the Bilotserkivskiyi National Agrarian University, Senior Research Fellow at the Institute of Agroecology and Nature Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Honoured Doctor at the Institute of Agroecology and Nature Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine.

He is well-known in Ukraine and beyond its borders scientist in the field of Forest Melioration, Agroecology and Environmental Protection. A.P. Stadnyk has founded a new research field in Ukraine – the Landscape Forest Melioration.

A.P. Stadnyk is the author (co-author) of more than 170 published works, in particular 8 monographs, Encyclopedia of Forest Melioration, reference book-dictionary on Agroecology and Nature Management, the Concept of Agricultural Landscapes Management (2008), Concept of soil protection against erosion in Ukraine (2008), 20 scientific and methodological developments. Under his academic guidance there has been prepared and submitted the doctoral thesis on the 03.00.16 specialty – Ecology (Biological Sciences). Currently he is a supervisor of Ph.D. students studies as well.

He was awarded two ENEA and USSR medals (1980, 1984), Honorary Diploma by the Presidium at the Ukrainian Academy of Agrarian Sciences of Ukraine (2008), the Appreciation Certificate by the President of the State Agency of forest resources of Ukraine (2012).